

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Jakob Jaason.

Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

Meie Mats.

N^o

23.

Tuul teab seda tubada,
Maru teab seda majada,
Kus meid wiimaks wiidanessa,
Ajäl pikal annetasse! . . .

Tõnuri Jüri hingeraamat.

Jutt Wastlapäewast Lihawõtteni.

J. Sarwik.

See oli just Wastlapäewa lõuna ajal. Tõnuri pererahwas olivad kõik lõunalaual. Peremees Jüri istus laua otsas ja lõikas suure püssnuaga leima küllest wiilakaid lahti. Need ei olnud mitte niisugused õhukesed, nagu neid suurte jaksste lauale ja peenetes trahterites antakse, milledest taewa tähed läbi paistawad ja mida külamees korrage juhu mõib pista — ei, need olivad päris kolmenurgelised kannikad. Suur auraw oaleeme waagen oli keset lauda ja ümber laua istusiwad teised maja elanikud. Karjapoiss Miik seisis laua alumises otsas ja krõbistas seajala kallal, kuna ta puhtaks näritud pikemad fondid kuue tasku pari, et neile pärast aukusid sisse puurida ja murruid teha.

Korrage hakkasiwad koerad õues haukuma. Peretütar Mai waatas aknast wälja, punastas natukene ja ütles: „Oh, ja heldekene! Mäeotsa Juhanes tuleb praegu meile.“

„Mine pane ruttu teine rätik pähe, see na fortsumud ja must ja juuksed sull ka nõnda sojiks“, ütles perenaine tütrele.

Mai pani pooleli sõõdud seajala käest laua peale, pühkis sõrmed pille külge raswast ära ja lippas taha lambriisse.

Tulija, Mäeotsa Juhanes oli noor peremees, poisimees ja praegu külakubja ametis. Peretütre Maiega sõbrustas ta juba mõnda aega, millest ka Jüri ise ja perenaine aru saiwad; sellepärast ka Mai punastas ja ema teda õpetasgi.

Juhanes tuli tuppa, andis leiwale jalku ja teretas peremeest ja perenaisi kättpidi. Nüüd tuli ta Mai tagakambriist wälja, uus pinnase-ruuduline jakk seljas, walge, üle õla käiwate rihmadega põll ees — ehk nagu külapoissid ütlewad: wõõslemad peal — pea siledaks lammitud ja juukse sees wälkusiwad paar lammiigi. Juhanes teretas teda niisamuti kättpidi. Mai lõi filmad häbelikult maha ja waatas atkulmu ta peale.

„Ei tea, mis hea asja pärast Mäeotsa peremees täna ette meile tuli?“ küsis Tõnuri Jüri ja pakkus külalisele istet, kuna ta ise sõõgilaualt üles tõusis ja piipu toppima hakkas.

„Täna tulid päris käsu järele. Eila kutjuti külakubjad wallamajasse kofku ja anti kindel käsk, et homme kella kümne ajaks peame kõik peremehed wallamajasse kofku ajama. Kirjutaja ütles, et kindrali mõi kuberneril käest olla niisugune

wali käsk tulnud, et iga peremees peab omale hingeraamatu sisse seadma ja seda pidama.“

„Mis pagana hingeraamatu! Eks kirjand ja kõster pea muidugi hingeraamatut! Mis meil sellega asja on ja kudas meie seda kirjutada õskame!“ ütles Jüri.

„Minagi seda paremini ei tea mis raamat see õieti on. Kirjutaja lubas seda homme seletada kui kõik peremehed korrage koos on, siis olla temal kergem. Iga ütliku mehe pärast tema suud kulutama ei taha hakata. Kes käsku ei taha täita, sellele pandawat suur trahw peale.“

„Mis seal ikka siis teha! Eks pea aga minema! Ega nüüd nalja pole! Kui ei lähe, siis saadetakse wiimaks weel Siberist kaugemale. Arhankstisse, Woogdasse või kudas need nimed on.“

Mäeotsa peremees läks minema. Mai oli juba wahajal toast wälja läinud, ämbriga kaewust wett tooma, ehk küll weetoomine muidu sulase ja tüdrukute asi oli. Kaewu ääres kõnlesiwad Juhanes ja Mai weel natukene aega.

„Kas tulen siis laupäewa õhtul?“ küsis Juhanes.

„Eks mõi tulla kui tahate,“ wastas Mai tasakesti ja waatas ise toa poole.

* * *

Teisel päewal kubises wallamaja peremeestest. Maja aina kõmises meeste jutust.

Korrage jäiwad kõik wait. Tallitaja ja kirjutaja tuliwad teine poolt kantselseist, läksiwad rahwa hulgast läbi punase kalewiga kaelud laua taha, mis wõre taga kõrgema põranda peal seisis, ja istusiwad toolide peale. Tallitaja wõttis püksitaskust ketiga ametiraha wälja ja pani selle laela, kirjutaja lõhatas ja hakkas paberit koes hoides kõnlema:

„Kõrge ülemuse poolt on nüüd niisugune käsk tulnud, et iga peremees peab omal sarnase raamatu pidama, kuhu tema kõik oma majaanifud üles kirjutab. Niisamuti peab tema sellesse raamatusse ka kõik need inimesed üles kirjutama, kes ajutiselt ehk lühikeseks ajaks tema majasse elama tulewad. Raamatus peab ülewal olema inimese nimi, isanimi, liignimi, seisus, amet, usk, kust kohalt tuli ja millas tuli. Raamat peab alati korrast hoitama ja kõik inimesed sisse kirjutatama ning ülemuse ehk politsei nõudmise peale seda wiibimata ette näidatama. Kes seda käsku õieti ei täida, langeb sõjaseaduse järele walju karistuse alla.“

„Kust meie niisugused raamatud saame ja kes meile neid kirjutab?“ küsisiwad mehed kirjutajalt.

„Seda pole ülemus kirjutanud, seepärast pole see minu asi. Muidugi peab igaüks ise raamatu muretsema ja ise kirjutama.“

Mehed jäiwad mõtlema, arutasiwad isekesis omal arwamisel weel seda asja ja hakkasiwad siis aegamööda igaüks kodu poole minema.

„Kuule Jüri, läheme õige poodi ja ostame sealt endile wiiteopitalised „ehtid“, kuhu me need

— Kas täitsid käsku ?

— Ei olnud võimalik, Teie Aausus — mustasajalised oliwad kõik elanikud maha nottinud.

hinged üles kirjutame", ütles Pondre Siim Tõnuri Jürile.

"Päris tõsi, jah," kostis Jüri.
Nõnda ka tehti.

* * *

Sõhtul oli Tõnuri talus päris nõufogu foos. Beeti aru kuidas hingeraamatut kirjutada tuleb. Nõupidamisest võttis ka Jüri kolmeteistkümnne aastane poeg August osa, kes viimast talwet wallakoolis käis, seepärast juba „koolitatud“ pois

oli ja keda Jüri omale hinge raamatupidajaks või „fiketääriks“ tahtis panna, nagu ta naljatades ütles. Jüri rääkis raamatu plaani ära, niipalju kui tal veel seda wallamajas saadud seletusest meelde oli jäenud. Sellele järgnes pikem arutamine. Beawalu tegi see asi küllalt ja mitugi punkti jäiwad selle raamatu juures küllalt tume-daks, millede kohta Jüri isegi seletust ei teadnud anda.

August võti sulakarbi ja tindipoti wälja. Tint oli poti põhja kuivanud, seepärast walati

natukene kalja lisaks. Nüüd algas kirjutamine ja raamat kujunes järgmiselt:

Mimi: Tõnuri Jüri.

Isanimi: Isat polegi enam. On surnud.

Liignimi: Jahwand.

Seisus: Gestlane.

Amet: Peremees.

Ust: Gesti usku.

Kust kohalt ja millas tuli?: Pole kustgilt tulnud. Glab ammugi siin.

Perenaese kohta kirjutati muu seas järgmiselt:

Mimi: Liisu.

Isanimi: Ka surnud.

Liignimi: Peremehega ühe liianime peal.

Seisus: Perenaene.

Amet: Gma.

Kust kohalt ja millas tuli?: Isa tõi kahe kümne aasta eest Kadrina kihelkonnast.

Maie kohta pidi August ametiks kirjutama tüdruk — aga ema hakkas taga tõrelema: „kui sa sellega läheb, ega ta mõni teenija tüdruk pole. Kirjuta: „tütarlaps, mullu sai alles leerist lahti.“

„Isa ütleb, et wallamajas leeriskäimiseft pole räägitud,“ vastas August.

Viimaks lepiti nõnda kokku, et Maie ametiks ainult „tütarlaps“ kirjutati.

Suure wacwa peale kirjutati õhtul kõik oma pere rahwas hingeraamatusse üles ja Tõnu pani raamatu ettevaatlikult kappi luku taha.

Järgmise päewa lõuna ajal tuli naabruseft saunanaine perenaise käest põllenurgaga kalja auet paluma. August jostkis kobe tahakambri Tõnu juurde, kes sängis lõuna peale pikutas.

„Isa, Mtsauna Anu tuli meile.“

„Noh, mis siis? Las' tuli peale!“

„Teda waja hingeraamatusse üles kirjutada.“

„Oh ja mädand, eks oleks meeleft ära läinud“, ütles Jüri, tõusis sängist üles, tõi raamatu kapist wälja ja nüüd kirjutati ka Anu hingeraamatusse järgmiselt:

Mimi: Sauna Anu.

Isanimi: Mari.

Liignimi: Lõugut.

Seisus: Talwel kedrab, suwel käib päiwiti tööl.

Amet: Saunanaene.

Kust kohalt ja millas tuli?: Mtsaunalt, täna lõuna.

Laupäew jõudis kätte. Õhtul, kui pudru jõddud ja õhtune salmike lauldud, läksiwad kõik magama. Peremees perenaisega tahakambri, Mai ja August ettekambri, kuna sulane, tüdruk ja karjapoisid rehetoas magasiwad. Öösel tuli korraga August tahakambri ja hakkas Jürit üles ajama.

„Isa, isa, tõuse üles ja anna hingeraamat siia!“

„Mis ja tahad?“

„Mäeotsa Juhanes tuli meile. Istub Maie woodi ääre peal ja sõistawad kahelsti. Waja teda hingeraamatusse üles kirjutada.“

Jüri kosis sängist wälja, pani wäikese tatnina lambi põlema ja hakkasiwad kahelsti Augustiga raamatut pidama. Ettekambri minna ja noori

inimesi segada ta ei tahtnud, sest Juhanes oli muidu päris soowitaw külaline. Ta oleks parema meelega Juhanes hoopis üles kirjutamata jätnud, aga kartus walju karistuse eest ei lubanud tale seda teha. Ometi selle küsimuse juures, — millas tuli? — arwas ta võimaliku olewat natukene waletada. Ta laskis kirjutada: õhtul, siis kui meie sõime; oma asja pärast.

* * *

Hingeraamatu pidamisega oli Tõnuri Jüril kole palju tegemist. Inimesed oliwad nagu nõiutud ja käiswad sagedasti Tõnuril, wõi ei pannud Jüri enne raamatu pidamist seda nii tähele. Kord tuliwad harjamenelased, kord kalamenelased. kord muftlased ja muud inimesed Tõnurile. Kõik kirjutati hingeraamatusse ülesse, mis sugugi kerge asi polnud, sest iseäranis Wenelastel oliwad wõerad nimed ja nende kirjutamisega ei saadud kuidagi toime. Kõige tüütamise tipuks tuli meel see lugu, et üks Paluküla poisid hakkas õõseti peretüdrukut Tiinat vaatamas käima. See tegi Jüri südame täis ja siin kirjutati ta alati kella aja dieti raamatusse sisse, oli see wõi süda õõsel. „Las' saab sõjaseaduse järele karistada, kui raamatust leitakse, et ta õõseti meil käib,“ ütles Jüri pahaselt. Mina otsekohe ta peale kaebama küll ei lähe.“

Lihawõtted hakkasiwad juba lähedale jõudma. Esmine hingeraamat oli juba aumugi nimesid täis. Selle järele oli teine ostetud, see oli ka täis saanud ja nüüd oli juba kolmas raamat käsil. Mäeotsa Juhanes käigud Tõnurile oliwad ikka sagedamaks läinud ja see tegi sissetirjutamise juures Jürile weel iseäralikku muret. „Kui halataks ükspord raamatuid järele vaatama ja leitakse, et Juhanes nii sagedasti õhtuti meil käib, ei tea eht hakkawad wiimaks arwama, et meie mõnda salandü peame. Sedawiisi wõib weel ülemate ees kahtluse alla langeda,“ mõtles Jüri ja hakkas arwama kuidas sellest kimbatuseft peajeda wõiks.

Palmipuude püha õhtupoolikul tuli Mäeotsa Juhanes jälle Tõnurile ja sõistasiwad eeskambri kahelsti Maiega. Korraga kutsus Jüri Juhanes tahakambri ja ütles, et temal midagi nelja filma all rääkida olewat.

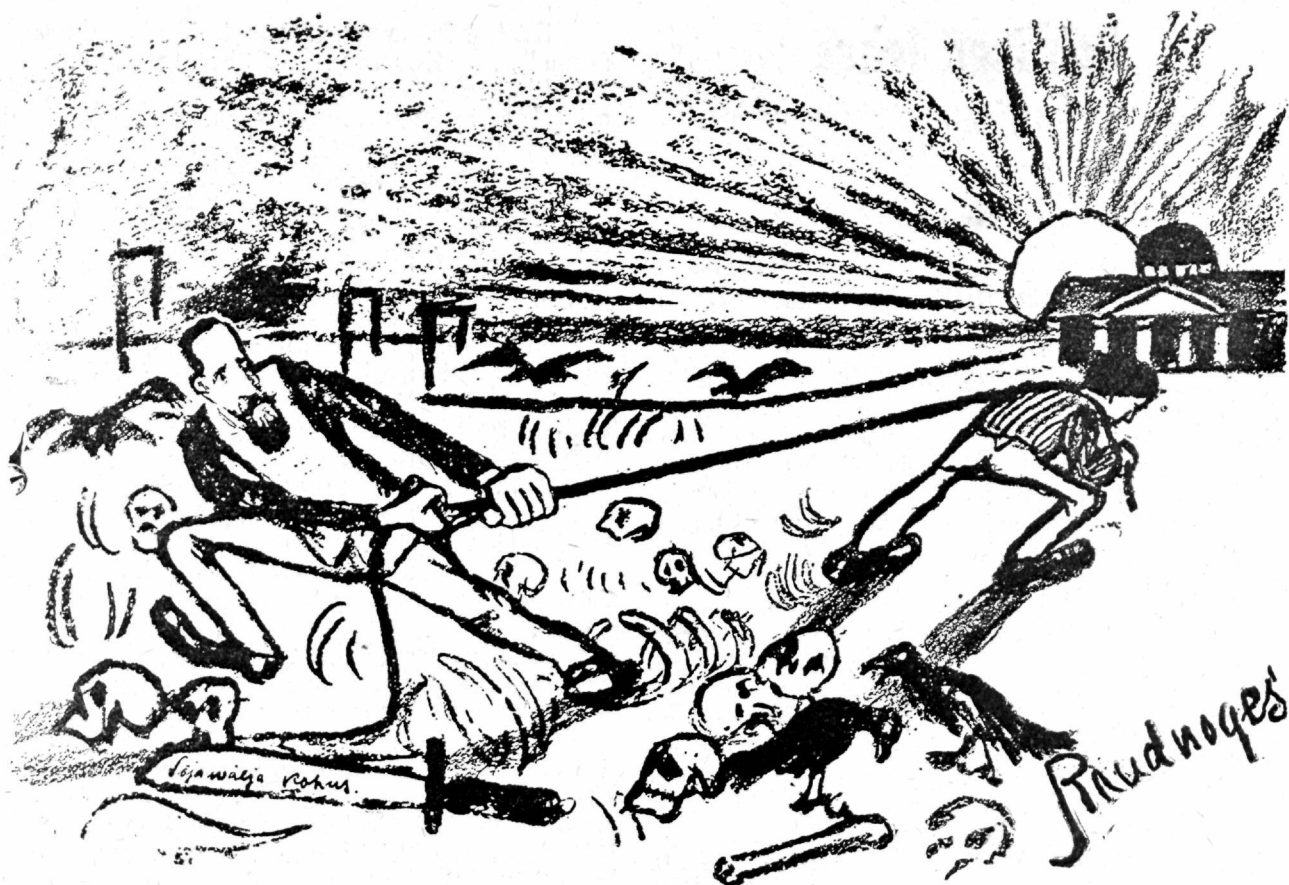
„Kuulge, Mäeotsa peremees, Teie käite nüüd üsna sagedasti meil ja mull on pagana tüli selle hingeraamatu pidamisega. Teate ijegi, et nüüd niisugune wali aeg on, kes teab, mis weel need ülemad sellest arwama hakkawad.“

„Teie siis ei falli enam, et ma teile tulen“, ütles Juhanes kohkunult.

„Seda küll mitte, aga kes me ei saaks asja nõnda seada, et Teil edaspidi nii sagedasti meie poleks waja tulla.“

„Kuidas nõnda?“

„Noh, ma arwan, et Teie rohkem Maie kui meie pärast siin käite. Kui näituseks Mai hoopis Teie pool elaks, siis Teie nii sagedasti ka siia ei tuleks“, arwas Jüri ja pilgutaskawalalt filmi.

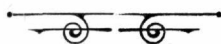

Stolôpin ja duuma.

„Ah nõnda, Tõnuri peremees, ja Teie olete sellega nõus“, ütles Juhanes rõõmsalt, „ja mina lool kartjin, ei tea kas tahate Maie mulle anda.“

* * *

Lihawõtte teise püha õhtul joodi Tõnuri Maie a Juhanele kosjamiinastid ja wana Jüri oli rõõmus, et ta wäimehe sai, ning et hinge- raamatu pidamise juures tüft firjutamist wähe- maks jäi.

Kardetaw.

Riigiwolikogu liige (kõnetoolis): „... nüüd läheme maaküsimuse peale üle; esiteks lubage et ma teile meie maa-oludest räägin!“

Esimees (kõlistades): „Paluks mitte mässule üles kihutada!“

*

Tükike pulma kutse kirjast.

„... kell kuus saab noor paar laulatatud, terweks joodud ja külmalt söödud...“

*

O o s e l.

Öö nüüd jõuab jälle,
Segadustega.
Olen waewaft läinud,
Sängi hingama.

Ukse tagant kostab,
Wali käskiw hää.
Hallid mundrid nõudwad,
Sisse laskmist seal.

Une rahu kadund,
Ei wõi parata!
Pead alla andma,
Wõimumeestel sa!

Armulauale.

Mõisateenija tahab pühapäewal kiriku minna, et aga tee pikk on siis läheb ta „mõisa-härra“ juure hobust paluma. Mõisnik wastab: „Ah, siis tahap sina laudas-sööma minna?!“

(Rakwere poolt kuulnud).

*

Sahtised lehed

mitme tähtsa tegelase päewaraamatust.

I.

Pastori päewaraamatust.

Oh, oh, oe—eh . . . oh! . . .

Jumal õnnistagu kõiki andeid ja andjaid... — ptüi! — pidi ütlema kõiki wagu ja jumalakartlikusid siin ilma peal.

Jah! . . . Jumalakartus. Kus seda nüüd weel peaks leiduma. Ainult wahest minu, köstri isanda ja ka palwemaja eestseisja — wa' lambasihwri perekonnast. Mujal käib saatan päris püsti inimeste keskel, ja — kui ma ei eksi — siis kannab ta punaseid püksa, punast kaelarätti, punast mütsi*) ja nuuskab oma punast nina purpuri-punase ninarätiku sisse.

Ta käib rahwa keskel just nagu punane tulekahi. Ei! Ta on, ta on . . . umbes nagu wihane kalkun, kes oma loti on wälja sirutanud.

Üleni punane . . .

Ja nõnda käib see kuri hingewaenlane ringi, ta käib ka minu koguduses ringi nagu mõiraja lõukoer, ja otsib keda tema wõiks ära neelda.

Jah, mis mina pean tunnistama? . . .

Ta ongi juba paljud minu karjalambad ära neelanud ja enese wõrku meelitanud.

Hirmus on selle peale mõtelda, weel enam aga ühel õiglasel hingekarjasel, kes oma koguduse hingede eest peab wiimasel päewal aru andma selle suure kohtujärje ees.

Hea aga, et meie, koguduse hingekarjased praegusel pilgul imelise wäe läbi wäljakohutustest peastetud oleme. Taewalik kohus annab igatahes ikka aega ja, wõib olla . . .

Jah, minu kohused on rasked küll, iseäranis aga sel wiimsel raskel ajal, kus igasugused eluraskused meie raske elu weel raskemaks püüawad teha.

Meie kohus on — taewakene, ta on suur! — rahwast walgustada ja õigele teele juhatada, aga meie peame ka ühtlasi seda walgust niisäärt etewaaatlikult ja parajal mõedul andma, et inimesed walguse läbi mitte joobnuks ei wõiks saada. Sest ülelignee walgus teeb inimesed tõesti joobnuks, teeb mässajaks, teeb rewolutsionäriks . . .

See on ju ajaloolik tõde, et „walgustatud“ ja liiga targaks tehtud rahwad rewolutsionärideks on hakanud.

Seda aga minu koguduses ei tohi olla, nii tõesti kui minu sigaripits puhtast kullast on ja nii tõesti — kui mina oma auuwäärt musta ametikuube kannan! . . .

*) See on õpetaja herra isiklik arwamine kuradi, selle hingewaenlase kohta. Auulisi herrasid jaamaülemaid ta muidugi sellega kuidagi puudutada ei tahtnud.

„M. M.“ toimetetus.

Küll mina neile näitan! Meie wastu panema! . . . Kes oma . . . äh, olgu peale!

Rahwale pole mingit iseäralist kirjamõistmist tarwis, sest terve kirjaoskamine iseenesest ei olegi ju muud midagi, kui pühakirja raamatutest ja katekismusest arusaamine . . . Ja sellest on küll, kui meie koguduses peale minu, köstri isanda, lambasihwri ja kooliõpetajate wahest kümme-kondd inimest kirja oskaks, kes wahest surnuid puusäski wõiksid panna, hädaristimisi toimetada jne.

Ilma nendeta on minul enesel raske läbi saada — olgu siis parkümmend kirja-meest kihelkonna peale, aga rohkem ei ole küll ilmasgi tarwis, ei tohigi olla, sest — siis on mäss lahti nagu püssist.

Jumal hoidku meid aga kõige kurja, iseäranis aga mässu- ja streigi-aegade eest. See on kole! . . . Mäss, rewolutsion . . . prrr! . . .

Ei! Kihelkonna kool peab kinni jääma ja köstri õde ei tohi ka enam lapsi õpetama hakata. . .

Sest waata, mina taban, et minu rahwas tark ja wagune oleks.

Jumal õnnistagu meid kõiki! — —

Puusila luhan Tort on aga tõesti üks kole inimene: ta pole weel minule minu maksu ära toonud. Ma pean wist küll tema pärast kas wõõrmündri herrale, wõi sõjawae-ringkonna ülema herrale kirjutama, ja seda weel nimelt täna . . . Miis peaks see siis minule korda minema, et tal naine ära suri ja lehm ära lõppes. Issand on annud, Issand on wõtnud — seda peaks luhan wäga hästi teadma, aga ei! . . .

Oh, oeeh! — —

See on tõesti üks hirmus ja wastupanija sugu.

(Järgneb.)

Tõhk.

Waeße inimeße aşi.

H a m b a a r s t (pahafelt fehvale naeße, fes hammasß laßeß wälja tõmmata): „Olge oneti natufene wagasem! Teie lõugate nõnda, nagu mafßafite mulle kolm rubla hamba tõmbamife eest.“

*

Räästa alt wihma fätte.

Wana Laanemetsa Jüri ütleb herrale, fes metßas jahti pidas ja tema juurde puhkama tuli: „Aga paruni herra on nüüd wäsinud nagu koer.“

Parun pühhib rätikuga otßa eest hißi ja ütleb Jürile pahafelt: „Kas ja oma herraga mitte paremini ei mõista rääßima!“

„Ärge pange pahafs, aga ma nägin, et paruni herra oli hißine nagu minu wana ruun kui künde-maßß tuleb,“ wabandas Jüri alandlikult.

E e s d i Üleüldise teaduse raamat,

see on,
kõiksugu inimliste darkuste ja lolluste gogu.

T.

Tööline — niisugune elaw inimline olewus kes tööd peab tegema ja orjama, aga selle juures süüa ja palka tahab saada. Kapitalistid näeksiwad heameelega, et see klass inimesi automatideks muutuks, kes auru ja elektri jõuga töötawad ning muid inimlisi tarwidusi ei tunne.

Tööliste küsimus — seisab töölistega ühenduses ja on ähwardawaks tondiks kõigi kodanliste ja wõimumeeste klassidele. Uus sõna, sest aasta poolteist tagasi ei olnud seda sõna Tõnissoni ja Speegi sõnaraamatutes olemasgi.

Tapp — lõbus jalutuskäik kaitsewäe saatel.

Taewas — palgamaksmise koht waestele inimestele, kus nad alles peale surma oma palga kätte saawad.

Tagurlane — wähi tõugu loom, kellel silmad tagaotsas on, aga pea asemel mao saba. Seltskonnale kardetaw ja seepärast põlatud elajas.

U.

Uuendused — niisugune asi, mida kõik inimesed igatsewad ja kätte saada soowiwad, aga mida enam nad seda püüawad, seda kaugemale nihkub ta nende eest.

Ull — wanasti kirjutati „hull“, aga kõige uuema, weel mitte makswa kirjawiisi järele kirjutame „ull“. Ennemuiste oli „ull Hans“, aga nüüd on ka juba „ull Jaan“, „ull Pärt“ jne.

W.

Wiin — seaduslikult lubatud uimastuse jook, mida iga kodanik wabalt tarwitada võib.

Waesus — harilik nähtus alama rahwa elukorras, mille põhjused mitmesugused asjad on, nagu: kapital, eksploateerimine, orjus, rent jne.

Wõllas — niisugune riistapuu, millega neid ülendatakse, keda enne alandati.

Wesi — niisugune wedel ollus, mida iseäranis linnarahwas piimaga sisse wõtab ja mis piima-meeste rahakoti paisutamiseks loodud on.

Philolog.

Rahtlane.

Amalie: „Mammafene, kas ja tead ka et nüüd kõik ajakirjad ilma tšenjurita ilmuma on hakanud.“

Mamma (ehmatanult): „Sumala pärast!... Siis hoia ennaft, et ühtegi nendest lugema ei hakka.“

Tõht.

Kuulutus.

Ambla wäljanäituse wiimasel päewal panakse mitme feltfiliikme kaastegewusel wõiduoksendamine toime. Huuhind — tšetwertnoi wiina. Lähemat teadust ja seletust saab Seltfi alkoholiga puhwetift.

*

Palwe wõlfoogule perenaiste poolt.

On küllalt pühapäivi juurde antud ja kauplemise tundisid wähendatud. Kas ei wõiks wõlfoogu nõnda armuline olla, ja isõõma kordasid wähendada — et meil, kaupmeeste kaasadel, ka pühapäewa rahu oleks.

*

Küsimine ja koostmine.

Keda wõi mida nuhtles „Päris Meie Mafsi“ nuhtlusenummer?

Päris Ploompuu rahakotti.

Siatamm.

*

Sige etteaim.

A: „Mis ja, Madis, siis tundsid, kui ja esimest korda mitingi peal käisid?“

B: „... Dundsin langet sügelemist seal kohal, kus jalgroo ära lõpeb ja jalad algawad.“

Tõht.

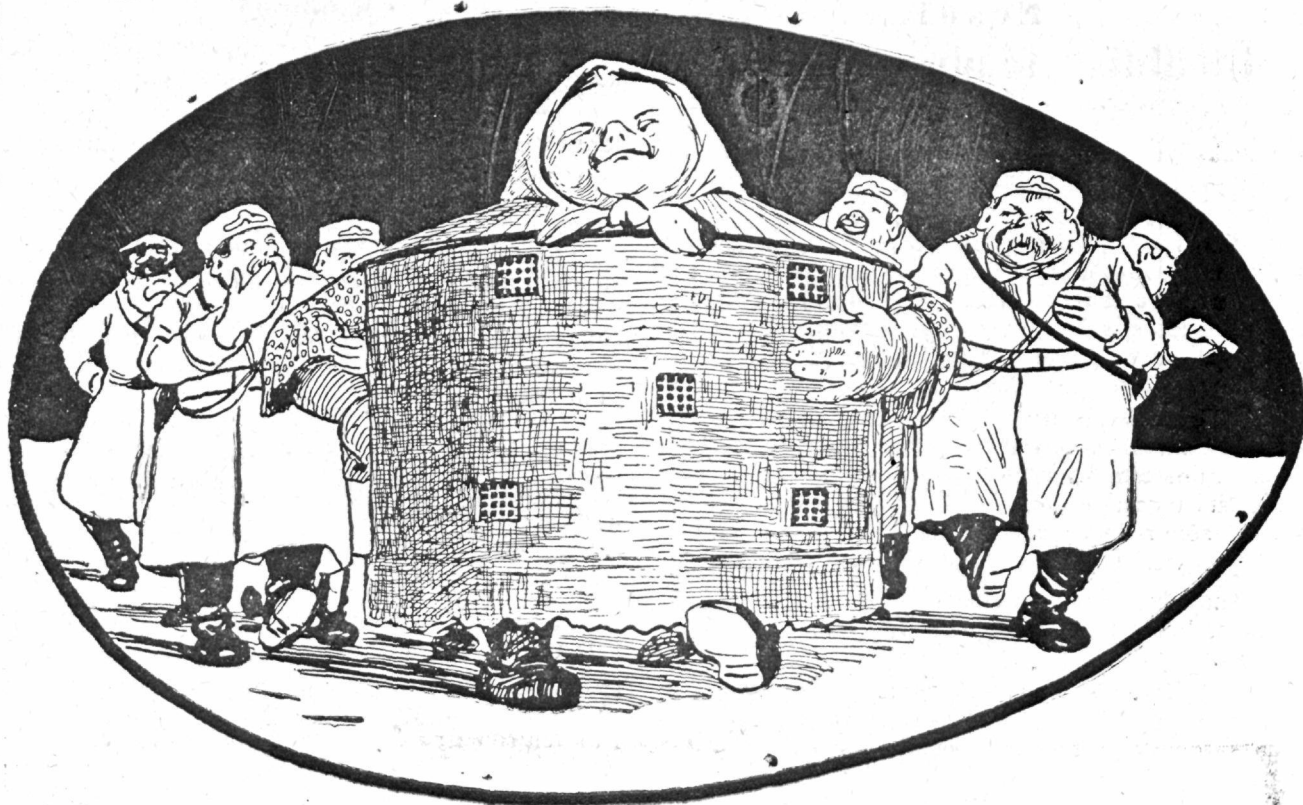
*

16. oktobril.

Tulge kõik turule, kes teie foormatud ja wae-watud olete ja mina tahan teid hingama jaata — ütles kuberner.

Asjata töö sealt õigusi pumbata, kus midagi sellesarnast ei leidu.

Neitsi Paksu-Margareta pidulik jalutuskäik.

„Pafatski“ = suguwõsa.

Kas tunned ja „pafatski“=sugu,
Kes Narwa linna asunud,
Ja kelle kuulsus ühtelugu
Päew-päewalt ikka kosunud? . . .

Kas tead, kel' silmad sala-forkast
Su tasku peale sihiwad?
Ja kelle pooleks läinud „porkast“,
Wiis warwast wälja wahiwad? . . .

Kas tead, kel „träpka“ turjal ripub,
Peos paistab püss ja teises malf?
Näe, läbi mütsi-otsti kipub
Tal wälja safsis juuksesalk! . . .

Kas tead, kel hooneks heina-onnid
Ning — laod lossiks laanedes? . . .
Kui Balti parunid ja vonnid,
Nad endi „herrasmajades“ . . .

Need on, kel „lelled“ Lindanisjas
Ööks Kalaranda roniwad;
Seal paatide all waitkes kisas
Siis päewasaagist soniwad . . .

Need on, kel „wennad“ Peetrilinnas
Kui „huliganid“ tuttawad;
Nad kübar kaenlas, kullad winnas
Seal kerjateele ruttawad . . .

Need on, kel „onkud“ targas Cartus
„Karmantsikute“ nime sees . . .
Neist aga kaugemal on kartus —
Nad „hariduses“ teistest ees . . .

Siis sugulasteks neile Hiinas
„Hunhujsi“ wõiks lugeda.
Kaid sead' neid' wõõrwihima piinas
Ei pruugi peitu pugeda . . .

Ei teiste „wõllanägudega“
Wõi Narwa-omad wõistelda,
Seft ainult rööwi-tegudega
„Pafatski auu“ ei üksigi saa . . .

„Pafatskiks“ hüütaks' „saksafanti“ —
Neist paljud — üliõplased!!
Kuid saatuses neil ette anti,
Et elus käiwad eksiteed! . . .

Siis on weel Narwas „pusfipojad“ —
Neist leidub päkapikkuseid —
Neil kooliks uulitsad ja kojad,
Ei isa, ema juhi neid! . . .

Seft ära uulitsale astu —
Seal kiwikillud lendawad.
Ka kui sa juhtud neile wastu:
Siis sõimusõnu osaks saad . . .

Wenemaal.

Tõlge Saksa keelest „Jugend'ist“.

„Duuma lagi langes alla“, —
 Rõnda õeldi minule:
 See mul tegi wähe nalja —
 Rõid mõib juhtu nende! . . .
 „Warastati lähed taewast . . .“
 Kui nii õeldaks minule.
 Usun seda kui Messias —
 Rõid mõib juhtu nende.
 „Kats fõrd kats,“ — kui õeldaks mulle —
 Stolõpin käseb olla wiis.
 Ma wälja kannatan ka selle
 Et küll on metsik, kuid mis siis!
 „Seal Neemat“, — kirjutati mulle —
 „On läbi pekstud patu eest“ . . .
 Ma annan auu seejuures sulle —
 Rõid tabada mõib Wene meest!
 Kui kõikumata õeldaks aga,
 Et Weneriigi kesk-töötuba
 Ka tahab täita oma lüba:
 Ei uskuda wõi seda juba —
 See mõimata on Wenemaal! . . .

Kikalon.

Rohane piibli salm.

Wonal kuulsal junsti ajal olivad igal auusal meistril oma ilusad kõmbed. Nii oli ühel rätsepmeistril see kõmbe, et keegi tema perekonna liikmetest lõunalaual muudu liha ei tohtinud wõtta, kui pidi sellekohase piibli salmi ütlemata.

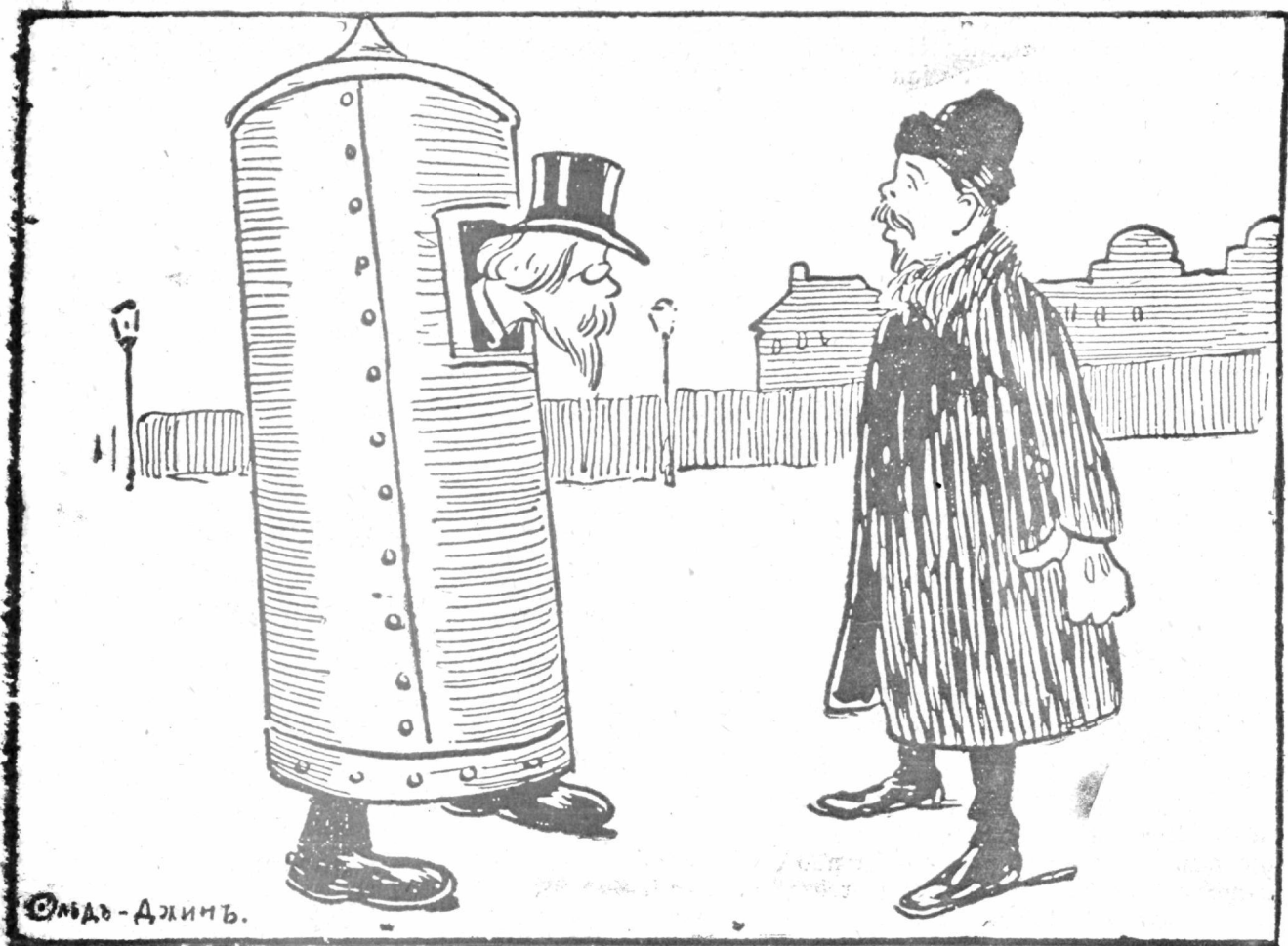
Uus õpipois oli tulnud, kellel see wiis weel tundmata. Juba mõnda lõunat oli ta pidanud nurgas laua ääres (sest kes õpipois teistega ühes lauas süüa lasseb) kuima toitu näsima, ja wesi suuga pealt waatama, kuda iga piibli salmiga tükk liha waagnast wähenes.

Jõudis pühapäew. Berenaene oli terme sia pea ära keetnud, aurawad kartulid muidugi kõrwas.

Beremees tegi liha lõikamisega hatatuft; lõikas sia kõrwa waagnast omale ette, kuna ise ütles: „Ja ta tõmbas“ mõega ja raius Malkuse kõrwa ära . . .“

Sell lõikas ka paraja tüki üteldes: „Ja nad elafiwad wennalikus ofasaamises“ . . .“

Muidugi oleks nüüd teiste meistri perekonna liikmete fõrd olnud, kuid õpipois tuli nurgast, wõttis sia pea kõige waagnaga ära, üteldes: „Ja teda wõeti“ üles nende nāhes, ja teda ep olnud tepe enam!“

Смѣль-Джиль.

— Seisimees, mis sui seigas on?

— Duumasse lähen wennas ja et õnnetuste eest julgem olla ajasin raud kaltse „krepeli“ selga.

„Юм. Еж.“

Wolikogu, mida laiali ei saadeta.

... See ei sündinud mitte ühekorraga.

Rahwa röömuhõiskel mindi sinna hoonesse — siis oli see veel hoone — läksiwad sinna riigi paremad pojad, rahwa ärawalitud. Nemad kõif tuliwad üks ühest ja teine teisest kodumaa nurgast ning üksigi ei teadnud oma saatust ette ära öelda...

Teine päew hakkas sellega, et Menshikow seletas, need ei olla mitte paremad pojad, waid pahemad mäsajad.

Kolmandal päewal seletati, et jaadikuid politseisse tuleks tirida — üksikult ehk hulga wiisi — üks kõif.

Neljandal päewal keelati neil wõerastega läbi käimine ära — iseäranis aga ajakirjanikkudega.

Wiendal — sõimati nad kõif Krušewani poolt läbi.

Kuuendal — pandi läbiotsimine toime.

Seitsmendal — seati igale ühele kaks nuusfuri järele luurama.

Kahetsandal ...

Edasi läks juba korra järele.

Asemikud tuliwad kokku ja töötasiwad seaduse eelndusid wälja, aga ümberkaudu käis „ülemus“ ja pani uuendusi maksma:

— Hea oleks neid üksikult wälja lasta — lasti üksikult.

— Hea oleks neile peale tella kahetsat wäljaskäimine ära keelata — keelati ära.

— Kuulge, ärge andke neile theewett — ei antud enam.

— Aga miks aknatel mitte wõresid ees ei ole? Mõni läheb ägedaks ja kukub aknast wälja, aga meie peame wastama — on nad ju rahwaasemikud. Parema aknate ette wõred teha. Tehti.

— Hea oleks neile ka mundrid selga panna. Oleks nagu mõnujam ifka: rahwas näeks koha kes asemif on.

— Aga misjuguise mundri?

— Lihtsama muidugi. Aoh, ütleme pita halli fargi, wilbid, ümarguse mütsise ja — kõif!

— Kas juuksed ja habemed ka ära käsite ajada.

— Pole wiga! Aga — üks kõif, kuidas ise heaks arvate, kui mitte kõif, siis poolest saadif.

Pandi mundritesse ja aeti pooled pead ja pooled habemed maha.

Üks käst lendas teise järele. Laiali ajamise jutt jäi hoopis soiku. Rahaturul tõusis kurfs ja Europa pakkus kolm laenu forraga.

Kasta, kaks läksiwad mööda — wolikogu ei olnud ifkagi laiali saadetud — tuli kolmas aasta. Kolmanda aasta lõpuks oli asi järgmiseks kujunenud:

Rahwaasemikud tõusiwad hommikul kell wiis trummi pöriinal üles, jõiwad suure rutuga theed ja paiwad mundrid selga, kell kuus hakkasiwad nad juba „utšinat“ tegema. Kell üheksast anti pooltunniline waheaeg ja peale jeda — funi tella kaheteistkümnene oli töötamine töötubades, nagu: punuti kornwiši, tehti luudi, wiswidi, õdnis-tati lusikaid, wooliti kurikaid ja muid niisuguseid asju. Kella kaheteistkümnest oli kaks korra nädalis kokkusaamine sugulastega, kuid mitte omapead, waid ifka mõne Menshikowi wõi tema abilise juuresolekul. Kell kaks oli lõuna: kartule-püüru, kooritud piim, millele taari hulka segatud ja pala leiba — kõif roonu poolt. Kell kolmest kuffeni oli jällegi „utšin“ ja pool seitse — üleüldine ülewaaatus. Kell seitse puhuti tuled ära ja kõif rahwaasemikud oliwad juba magamas ...

Wõerad, kes kaugevalt Peterburisse üsse jõitšiwad, jäiwad imestades kiwi müüriaga ümberpiiratud toreda Tauria palee ette seisma. Pääed waadates küsiwiwad nad, mispärast siia kaks wangimaja nii üksteise lähedale waja ehitada wõidi olema. Uurimise wangimaja Shpalernaja uulitsale ja konstitutsiooni wangimaja Tauria platsile.

Kuid peagi trööstisiwad nad endid, et selle eest wolikogu laiali ei aetud.

„Pyc“

Rahustus.

Müüd maa on wait, kõif linnud unes,
Jõe kohin kuulduw waewalt meel,
Sealt eemalt salgatene tuleb,
Neil kestel — mees — läeb furma teel.

Müüd paigale on jõudnud nemad —
Pauk! — Kõlab wäike farjatus!
Kõif jälle rahus nii kui enne
Mis jündis? .. Oli rahustus!

Sädaoht.

Linnawaht (Tauria palee ees, rahwale):
„Gest ära, ärge sambaid puudutage, hoone wõib
tergesti kokku kukkuda!“

Mõisniku eksiarwamine.

Ainete järele **Meie Mihkel.**

Kaswawa pahameelega luges parun kirjatööd milles seletati, et kõrgema seisuse lapsed sureksiwad kõik ära, kui nad alama rahwa seast ammede piima ei saaks. Parun oli mõne osakese Darwini õpetusi lugenud ja sai sellest omal wiisil aru, see on: tema arwamise järele sünnitawad kuulsate esiwanemate sugukonnad inimese soo kõrgema liigi. Ta oli palju pärandawatest suguwõsa omandustest lugenud ja tundis seepärast ammede wastu jälkust, et ühes piimaga tema laste weresse ka need püüded ja ilmawaated sattuwad, mis liht talurahwale omased on. Ta tuli otsusele, et proua peab oodatawat ilmakodanikku ise oma piimaga imetama ehk selle wõimetuse puhul lapsele imetamise klaasiga oma lehmade piima andma, mis tema oma heintega söödetakse.

Wiimaks ilmugsi noor ilmakodanik. See oli poeglaps, päris saksa sugu, sinised sooned otsaesisel. Jah, oma liha ja weri. Ja kongis Rooma nina! Just niisugune, millest üks Baltimaa suurem mõisniku suguwõsa (nüüd kipuwad wiimased lollakaks jääma) kiitlemisega enesest räägib, et nendel „alte römische Blut“^{*)} soontes woolab.

Lapsukese ema oli nagu ikka ka üks seesugune olewus, kes kordkorralt kiduramaks ja waljasurewaks saajaks perekonnast oli.

Laps toitit ennast ema rinnast ja kisendas kaks nädalat. Mis sest imeks panna, kõik lapsed kisendawad. — Kuid see jäi päew päewalt kõhnemaks.

Kutsuti tohter.

See seletas, et ema ei wõi last sellepärast imetada, et ema liiga närwiline ou ja pealegi tühjade rindadega. Tingimata peab amm wõetama ehk imetamise klaasi tarwitama.

„Ah, need wastumeelsed ammed!“

Hakati klaasi tarwitama. Jumalik ülesleidus, see imetamise klaas. Miks selle peale enim ei tuldud!“

Missugune suur õnn parunile, et ilma ammeta läbi saab, ilma katkuta, ilma koduse täitmata loomaga. kellele alati mõnda head suupoolist süüa peab andma, palka maksma ja — ole weel seal juures mures, kes teab mis haigust kõrgele wõsukesele wõib taluinimese küljest hakata.

Aga laps karjus edasi. Lisati piimale küll Karlsbadi wett hulka, kuid see ei awitanud: poeg karjus seda hullemine.

„Muud peasmist enam ei ole, tarwis amm wõtta“, rääkis tohter.

Parata ei olnud midagi. Tarwis oli eksiarwamised kõrwale heita — ja armastus lapse wastu jäi wõitjaks.

Aga kust amme wõtta. Proua ei tahtnud lapsega tüdrukust kuuldagi, sellest alatumast olewusest, kelle käest ta pojukene tühi teab mis kõik pärandada wõib,

„Aga kui mõni tüdruk mehele panna?“ küsis parun.

„Siis peame vähemalt üheksa kuud ootama,“ arwas tohter.

„Aga kui selle mehele paneme, kellel juba laps on?“

„Waat, see on tore mõte...“

Mõisas oli tüdruk teenimas, kellel juba kahekuune laps oli. Parun annab talle kaasawara ja wäikese talu koha, aga talli Andres kosib ära. Siis on naesest amm.

Õeldud — tehtud.

Anu nuttis küll, kui omast lapsest lahku-ma pidi, kuid jäi warsti rahulikuks: oma heategijate wastu ei tohi ju tänamata olla.

Wäike parun kosus uue piima peal õige priskesti ja jättis nutmise.

Seal hakkas aga Anu kurtma; alati oliwad silmad nutused. Ühes ammega hakkas nagu kiusu pärast ka laps nutma.

Esiteks oli parun külanaisukese kurtmise üle pahane ja osawõtmata, aga aina oma lapse kasu pärast hakkas ta ammega õrnemalt ümber käima; trööstis teda ja kord, kui teise nutmas leidis, kaelustasgi koguni.

Tõsine Wene inimene.

— Kes kõlgega rahul ei ole — on waenlane
Mina olen kõlgega rahul. „Русь.“

^{*)} Wana Rooma weri.

Kristlik kasvatuse wiis lasteajas — piltlikult.

Noore looduse lapse painduw ja terve keha äritas parunit oma külge puutumiseaga. Parun tõmbas kärmesti käe ära, kuid kallistas uuesti: seesugune äritus oli parunile meele järele. Amm ei puiklenud ka kõrwale. Õrnalt silitas parun amme kõrget, paisuwat rinda, aga ära minnes sosistas:

„Ole mõistlikum, ära nuta. Ma tulen õhtul korraks tagasi.“

Amm jäi rahulikumaks.

Õhtul ilmus isa kikiwarbul, küünal peos, lapse tuppa. Wäikene parunike puhkas rahulikult omas hällis, parun suudles teda mitu korda ja ei unustanud ka ära oma pojale kõige lähemat inimest musudega üle külwamast. Kaua wiibis ta lapse magamise toas, mitte oma poega kallistades, waid selle imetajat. Wiimaks, kui paruni arwamise järele, amm täiesti rahustatud oli, astus ta lapsetoast wälja.

Sellest ööst saadik kadus parunil igasugune eksiarwamine ammede wastu ja tema tegi koguni otsuseks järgmise lapse jauks tingimata noort amme wõtta.

Wanaaegse käsikirja järele.

Laps nutab ärdasti.

Wõeras: „Mis sull häda on lapsuke, et ja nõnda ärdasti nutad?“

Laps: „Ema peffis mind!“

Wõeras: „Miks ta sind siis peffis? olid wiist paha laps?“

Laps: „Ema käskis mind naabri-onkli kuuriist puid warastada?“

Wõeras: „Ja sina ei täitnud ema käsku?“

Laps: „Ei. Mul oli häbi.“

Laps oli alles rumal ja ei saanud aru, mis tähendab „et sinu käsi hästi käiks.“

3b-Sii.

Ütles.

— Wale jutt, et mäjs ja tapmine wiis on — ütles Bufti Mai, kui Jõhwi kirikust wälja tuli, praegugi lauldi: „Suur rahupõlw on taewa all“ ega kirikus waletata.

— Rah wõimumees! — ütles Hans, kui ööwahti nägi.

— Eks ta ole waelele inimelele worsti asemel — ütles Mart silku süües.

— Mängime furd ministeriumi — ütles toimetaja Närm, kui ta poole toimetust lahti laskis.

— Root ühes. Lubi teises käes, nii tegin rahwatööd, — ütles Tõnisson, kui Lubi Paides walimistel läbi kukkus.

— Elagu Burischewitsch ja tere Krušchewan! — hüüti Eestonia, kui mustasajamees wabaduse liikumisele s rmaotjust tahtis teha.

— Ega minakenege edulifem pole, kui meie edumeelne ministerium — ütles Tallinna Käsitöölise selti eestseisus ja ei astunud mitte ametist ära.

— Minu teed ei ole mitte nende teed — ütleswad ERE-lased, kui Tallinnale selga pöörafiwad.

— Enne olud ja siis õigus — ütleswad Eesti ja Läti „kadetid“, kui üleüldise walimise õiguse Baltimaa omawalitsusest maha salgasiwad.

Nagu.

— Ahwiib järele — nagu Päriss Bloompuu.

— Tõhi asi — nagu poliitiliselt kahtlus- tamine.

— Waewaline — nagu Lihula Rahwahari- duse selti finnitamine.

— Teeb kára — nagu Lihula ööwahti „krapp“.

Kaks ilutundjat ärimeest

ehk

äriwõistlus ajalehtedes.

Pihelgas.

Meie kallil kodumaal on palju ilusaid kohtasid. Mina tahaksin nendest piltpostkaartisid walmistada, armsa Eesti rahwa rõemuks ja oma kukru paisutuseks, seepärast palun kõrgesti auustatud päewapiltnikkusid ja asjaarmastajaid mulle igast kodumaa nurgast päewapiltisi üleswõtteid saata juuni kuuks. Maksan ka sugu tasu.

J. Kreegipuu.

■ (Loeb seda kuulutust ja sülitab: „Kurat wõtku! Missugune tore mõte! Et mina mitte ennem selle mõtte peale ei tulnud. Ikka minul niisugune äpardus, et oma asjaga alati hiljaks jäen. Aga katsume veel õnne!)

Wäga auustatud herrad päewapiltnikud! Mina tahan ka meie ilusa kodumaa kohtadest üleswõtteid saada ja nende järele piltpostkaartisid walmistada lasta, suguwendade rõemuks ja minu enese päris kukru kaswamiseks. Saatke mulle ka päewapiltisid ja üleswõtteid ka juuniks. Maksan ka tasu. Siin on ka keegi Pihelgas sarnase kuulutuse küll minust natu-

kene waremini awaldanud, aga uskuge mind, mina oleks oma kuututuse enne teda awaldanud, aga ma ei tulnud selle mõtte peale. Ja mikspärast sarnase kasutõtawa äri kasud just Pihelga tasku peawad minema, eks nad parem wõi minu kapitali toetuseks tulla. „Päris Mats“ teeb mulle juba muidugi peawalu, kes teab, kas Pihelgas päris pihelgas ongi, aga mina olen see päris tõsine Kreegipuu.

Saruldane looduse-nähtus.

1. aprillil wõis haruldast looduse-nähtust näha: Päemalhe lugejad wahtisiwad kõik habemed itjisi läbi tahmase klaasi taewa poole. Küfifin ühe käest, et mida ta näeb seal?

„Ilirpa Ilan läheb kell 11,40 min. päikesest mööda“ — wahtab see, üfjijilmi päikese peale wahtides.

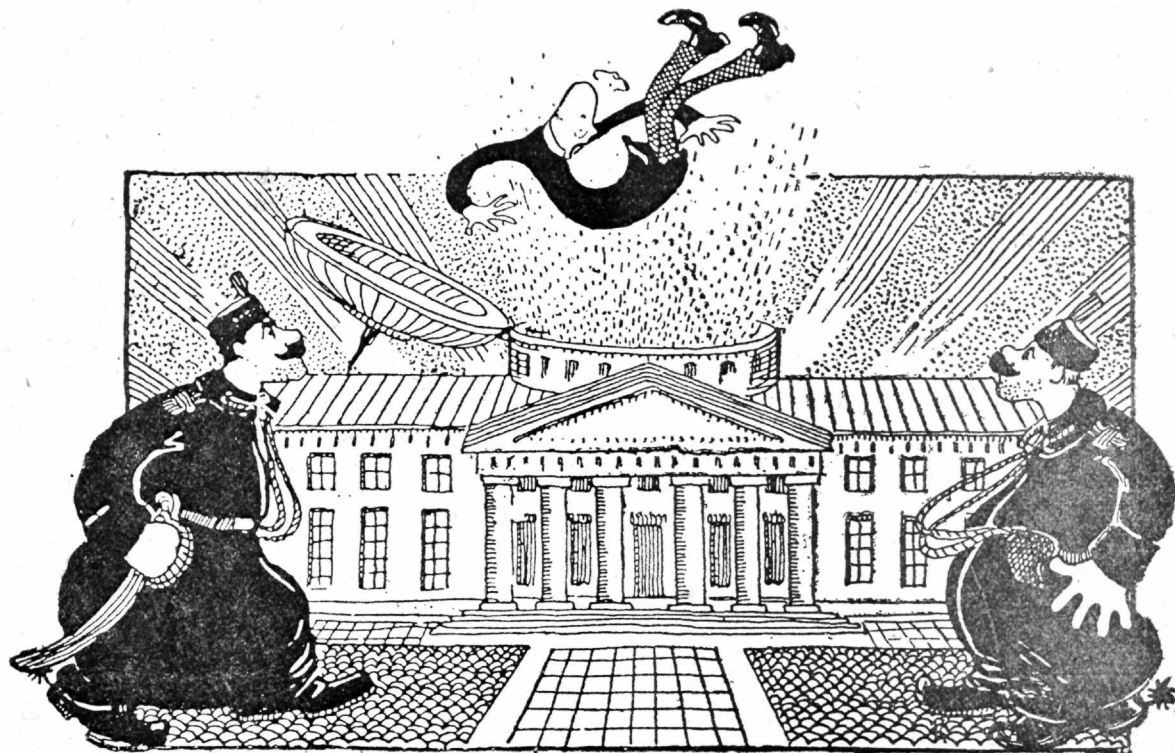
„Sooh! wõi „Ilirpa Ilan“ — mõtlefin ma ja mulle tuli fange naeruhooq peale, ma katfufin, et minema fain — „faan weel wiimaks naeru eest fõimata.“

Wõni oli üfna targa näuga mees, aga wahtis fa, kuidas Ilirpa Ilan ehk tagurpidi lugedes Aprilli Nali päikesest mööda läheb.

Pärdit oli jälle midagi oma täheteadlistest uurimistest awaldanud ...

Sia'amm.

*

Kuidas Purisskewitsch duumast wälja lendas.

„Русь“.

Kuu ülewaade ja uuemad sönunimid sündinud asjult.

Tallinnast. Kahelksas ilmaime. Nüüd-
sel ajal ei ole midagi mõimata, — ka Kaarli
kiriku katus mõis kaswama hakata ja nüüd kas-
wab see iga aasta 2□ sülta suuremaks. Selle
juures ei kaswa kirik ise aga tolli mõrtgi. Ime
tuli katuse wärwimise kulude rewiderimise ajal
awalikuks ja nüüd läib wäga palju liht ja tea-
dusemehi asja uurimas.

Wõrust. Paks wesi. Tärlise wabrik
ajab niipalju kartuli sodi Wõru järwe, et wesi
paksuks läheb ja kalad enam sulpsu ei saa lüüa.

Amblaast. Wiimse päewa märgid. Palwe
päewal jõudis pastor otjusele, et tema kari päris
hufas on. Loota aga wolikogu peale ja unustada
Sumala ära, ei karta Sumalast seatud ülemaid
ega tahta heameelega orjata. Armuwitsjats saat-
nud armas Sumal minewal aastal sõjaseaduse
kaela, aga tänawu — polegi sündsat nuhtlust. . .
Annakõime pastorile nõuu tuld ja tõrwa nagu
Sodomale kaela paluda.

Paidest. Mis teise oma, see las' olla, ehk
ära mõera wara külge kätt pane. Nii otjustawad
Paide linna isad ja majade omanikud, sest et ke-
wadel paks sõniku kord sulawaid uulitsaid katab
ja keegi seda ära ei korista. Hobused küll koris-
tama ei hakka.

Liivimaalt. Sakste heldus. „Düna
Zeitungis“ annab teegi mõisnik nõuu sulaste ja
moonameeste palkajid kõrgendada, sest muidu
mõiwad need kangekaelsed tööloomad seda õigu-
sega nõudma hakata, nagu see wiimaste streifide
ajal näha olnud. Ometi ei tule seda palgamaks-
mise näol, waid kingituse näol teha, et sulased
aru saaksiwad, et nad „seda wäärt ega teeninud
pole“, waid et jaksad seda „selgest armuist ja hel-
dusest“ annawad „U. Wirul.“ paneb selle rõemsa
teate üle kaks kätt kottu ja õhlab: „Jõsand!
Dled, ja ometi kord nende südameid liigutanud!“

Peterburist. Amnestia osalt, nagu
parempoolsed duumasaadikud seda sooviwad, on
juba maksma pandud. Mitmekordne mõrtsukas
Sein, kes timula ametikohuseid täitis, on trahwist
wabaks lubatud. Ülemate soovil sõidab ta Si-
berimaale elama, sest et Europa-Wenemaa kliima
tema terwisele wäga kardetawaks mõib saada.

Warsawist. Tuim sool. Salapolitsei
ülem oma naisega mõeti meel salajama salapo-

litsei järelwalwamisel kinni ja saade: Peterburki.
Niisamuti otjitakse ka Peterburis politsei poolt
politseit taga. Millega peab soola soolaseks teh-
tama, kui ta tuimaks on läinud?

Tobolskist. Seal elatakse pühakirja järele.
Kellel on sellele peab antama. Nälgiwate wan-
gide söögirahad jätnud isprawniku abi oma kätte.
Ja mis sest pistust ka nii paljudele oleks saanudgi.

Kurejaarest. Wiirastus. „Saarlane“
hakkab wanaduse nõrkuse pärast wiirastusi näge-
ma ja irab langetõbe frambid. Ta kuulnud ühe
nooremehe „Häält“ mis natuke teisiti kõlab kui
tema nella toonis wärisew heal ja armab seda
noort healt punaseks. Seepärast karjub ta kõigest
jõust: „Karauul! Wõtte „Hääl“ kinni!“

Sarjumaalt. Geskujuline wiisakas
kõster. Leerilastega ümberkäimises on J. kihel-
konna kõster wiisakuses iseäranis kaugele jõud-
nud ja lööb selles kõik teised kõstid üle. Leeril-
lappi nimetab tema „kiriwartideks“, kõlmatuma-
teks“, „saatanateks“, „kuradi tööriistadeks“ jne.
Kes tema ees küllalt sirgesti nazu küünal ei seis-
ja, selle miskab ta kraetpidi leeritua uksest wälja.
Tulewal juwel mõtleb ta jarnast leerilastega üm-
berkäimist ka teistele kõstritele õpetama hakata ja
nende jaoks iseäralisi wiisakuse õpetuse kursuseid
toime panna.

Amblaast. Usumääratsejad. Siin on
uutmoodi algupäraline kaubawahetajate ühifus
wõi salaselts, sest seaduslist põhjuskirja temal ei
olla, elusse tõusnud. Kaubamuretsejateks on
„ärkanud hinged“ ja „palwewennad“, aga kauba-
tarwitajaks on — loll rahwas. Esmesed kõnni-
wad perest peresse, laotawad igal pool oma „är-
kanud kaupa“ laiali ja, et iga töötegija oma
palga wäärt on, ajawad liha kereesse. Esmestele
olla uus ühifus kasulikuks äriks, sest igal aastal
saab pant iga „ärkanu“ käest oma tuhandekese
hoiu peale, kuna teised taist suurt ärilist tulu ei
tunne.

Tartust. Et Tartus lastega, suuremalt jaolt
aga koolilastega kasulist äri tehakse, seda teab
igakuks. Nüüd on aga „Lastekaswatuselts“
ühe uutmoodi laste äri sisse seadnud. See on
„karjaskäijate laste kontor.“ Täis kõhuga ja ter-
wete riidehilpudega lapsed saadetakse kontori, ta-
gawara ladusse. Sinna jamašje tulewad ka lin-

naunhuse suurekohapidajad, walmwad paraja lapie kodust wälja ja — wiimad kodu farja. Paar nädali pärast, kui lapse riided purud ja nälg wäs, tuuakse see kontorisse tagasi ja waltakse mis, jne., jne. „Seltsi“ tõenduse järel olla see kuubitsmine laste terwisele väga hea, (aga ka kohapidajate kufrutele).

Kosjelt. Mõned siinsed kooliõpetajad harjutawad endid foolilaste kallal misjonärideks. Üks jarnane ütelnud inspektorile, et ta peale piibli,

mitte midagi, ifegi fooliraamatuid, ei loe. No neh, on ju peale piibli, muu kõif ma' delufe poolt.

Stm.

Põltsamaalt. Lustiwere mõisa „ihu — ja hinge kaitaja“ Saksja jääger on mõisa rahaga sääret teind.

Stm.

Tartust. Gesti Nooresoo kaswatuise seltsi lasteaias fakulteet otjutanud lastele, kes „kursuse“ lõpetanud, karjatse kohad muretseja

Stm.

Mingem üles Wiljandisse.

Mingem üles Wiljandisse,
Waluoja kaldale!
Waadakem neid liiwa künkaid,
Mis on hauaks hulgale!

— Neid on siia Kiiwer loonud —
Monument ta weretrööst!
Ja siis hüüdke ahastuses:
Leina, leina Wiljandi!

Ja siis waatkem linna poole
Läbi udu werise;
Kuulge, kuidas kutse kõlab —
Kutse laulupidule!

Nüüd, kus rahwas taga leinab
Oma poegi waluga,
Kõlab „Koidu“ seltsi hüüe:
„Tulge laulupidule!“

Waatke, raha rahwa taskust
Norib meie „Koidu“ selts!
Selleks tahab laulupidu
Toime panna Wiljandis.

Waatke, kuidas mehed rõemsad;
Ootwad saksu wõersile!
Ja siis hüüdke „Koidu“ poole:
Häbi sulle „Koidu“ selts!

Siatamm.

Kuulutus.

Juhime tähelpanemist selle peale, et meie liha äri Rumeeniast kõige paremat ja wärskemat liha on saanud. Ka Odessa, Kischinewi j. m. liha on weel saada. Meie juurest on ka head käki werd saada.

Lihunikud Kruschewan, Purischkewitsch ja kompani Peterburzis ja mujal.

„Meie Matsi“ sõpradele.

Miluti sai Tallinna raamatukaupmees Jakob Bloompuu luba „Päris Meie Matsi“ wälja anda. Nähtawasti on „Päris Meie Matsi“ wäljaandjal sihiks, aga lehega s o „Päris Meie Matsiga“ minu toimetatud „Meie Matsi“ rahwa üles ära segada. Kellel asi tundmata, sellel on hakatuses raske wahet teha, sest Bloompuu poolt wälja antud „Päris Meie Mats“ ilmub samajuguse kaanepildiga, kui minu omagi. Peale selle kuulutab see isand „Päris Meie Matsi“ müra kumbris sellel mõttel nagu oleks mina järelegijaja, kuna tema leht ammuugi ilmuda.

See on wale.

Bloompuu sai alles weebruari kuu sees 1907 a. oma „Päris Meie Matsi“ wäljaandmiseks luba, kuna minu toimetatud „Meie Matsi“ wäljaandmise luba juba 31 märtsil 1906 a. oli ja sellest ajast on leht alati korralikult ilmunud. Enneni oli „Meie Matsi“ luba minu abitaasa nime peale wälja antud, kuna mina äga ise tegelik toimetaja olin. Si Jakob Bloompuu teab väga hästi et B. Jaason minu abitaasa on, aga

waletab meelega,

et see ainult juhtumine olla, et minul „Meie Matsi“ wastutawa toimetajaga, B. Jaasoniga ühesugused perekonna nimed olla. Kuulu järele leidnud Bloompuu oma „Päris Meie Matsi“ toimetajaks nüüd ühe endise kõstri ja „Kooruse“ toimetaja liikme. Sarnastest toimetajatest wõib juba arvata, mis farwa see „Päris Meie Mats“ kannab.

Auustades „Meie Matsi“ wäljaandja
Jakob Jaason.

„Meie Mats“

ilmub 1907 aastal 2 forda kuus ja maksab aastas, s. o. 24 nrt. postiga 2 rbl., postita 1 rbl. 60 kop., pooles aastas poole wähem. Üksik nr. 10 kop.

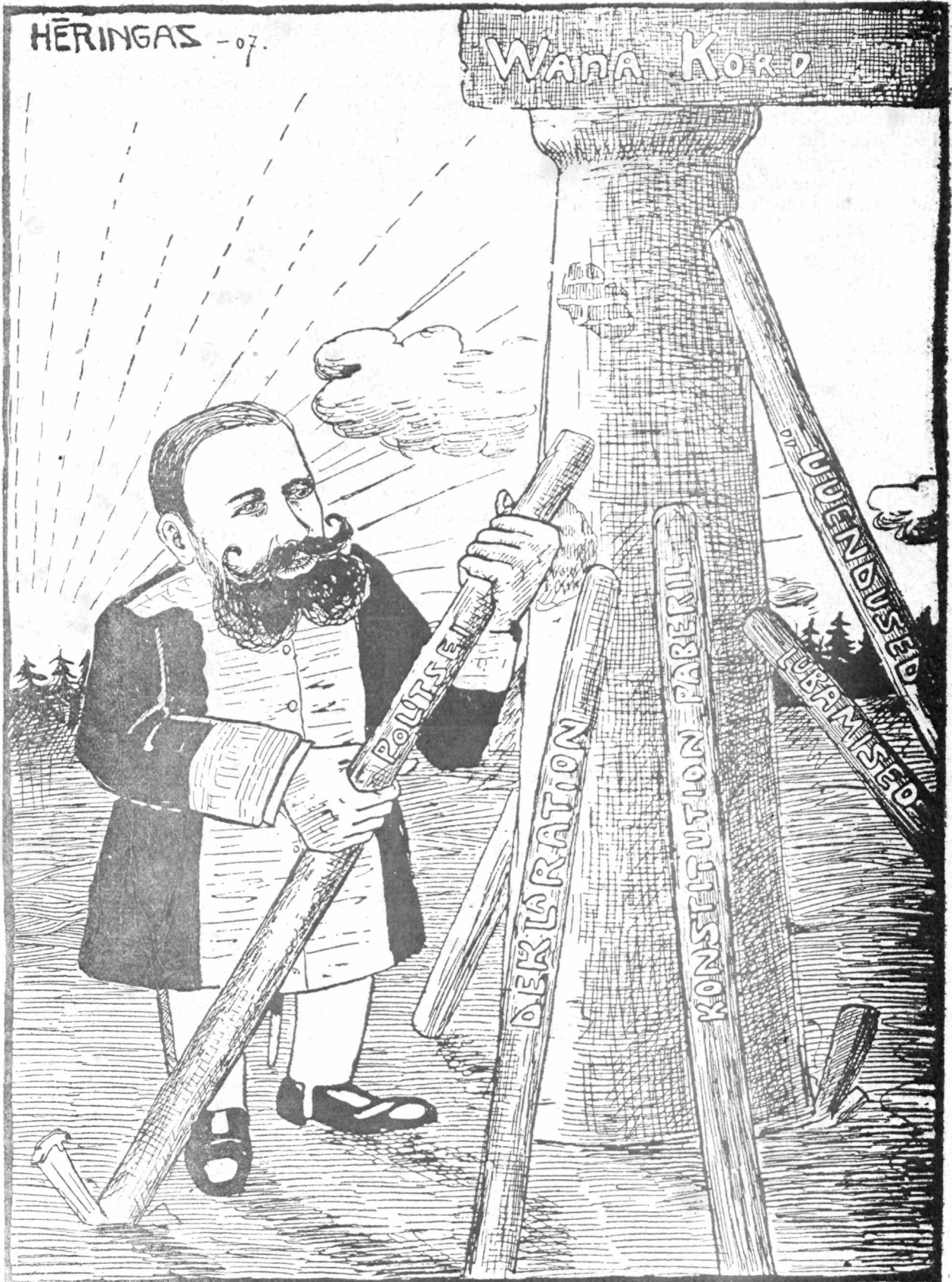
Toimetuse ja talituse on Tallinnas, Arewjemi uul. nr. 10.

Kirjalik tellimise adreß: „Meie Matsi“ toimetuse Tallinnas. Wene keeli: Журналъ „Мейе Матс“, Ревель.

Tellimisi wõtawad wastu kõik auusjad raamatukauplused ja ajalehede tellimiste wastuwõtjad

Wana korra toed.

Weel paar niisugust tuge — j mõni silmapilk hoian veel ülewal.

Tehtud M. Antie trüfikojas, Tallinnas.